
Strategi for forskningssamarbeid med EU

Delprosjektrapport om UH-sektoren

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING	3
2	STATUS FOR UHs DELTAKELSE I 7RP OG ERA	4
2.1	Norsk UH-sektors posisjonering i 7RP	4
2.2	Universitetenes deltakelse	8
2.3	Vitenskaplige høyskoler og høyskolers deltakelse.....	9
2.4	Norske UH-institusjoners deltakelse sammenliknet med utvalgte andre land.....	9
2.5	Det europeiske forskningsområdet (ERA).....	11
2.6	Status på ERA-samarbeidet.....	12
2.7	European Institute of Innovation and Technology (EIT).....	13
2.8	Norske insititusjoners motivasjon for å delta i 7RP.....	13
3	HORISONT 2020 – UTFORDRINGER OG MULIGHETER.....	15
3.1	Horisont 2020.....	15
3.2	Hva er nytt i Horisont 2020?.....	15
3.3	Horisont 2020 - utfordringer og muligheter for UH-sektoren?	18
3.4	Universiteter og høyskolers refleksjon om egne muligheter	21
4	VEDLEGG	22

1 INNLEDNING

Som grunnlag for regjeringens strategi for forsknings- og innovasjonssamarbeidet med EU, ble det i perioden august til november 2013 gjennomført fire delprosjekter. Delprosjektene kartla det eksisterende kunnskapsgrunnlaget for henholdsvis universitetene og høyskolenes, instituttene, helseforetakene og næringslivets deltakelse i EUs forskningssamarbeid, og mottok også innspill fra aktører i de enkelte sektorene. Delprosjektene vurderte med dette som utgangspunkt hvilke utfordringer og muligheter som lå i den enkelte sektoren. Informasjonen og vurderingen i de enkelte delprosjektrapportene er basert på den informasjonen som var tilgjengelig og de faktiske forhold i perioden da rapportene ble utarbeidet, og er ikke nødvendigvis representative for regjeringens synspunkter.

Dette delprosjektet har kartlagt universitets- og høyskolesektoren (UH-sektoren). Rapporten som nå offentliggjøres, inneholder kunnskapsgrunnlaget og situasjonsbeskrivelsen som ble utarbeidet i delprosjektet. Delprosjektets forslag til mål og tiltak inngår ikke i denne rapporten, men har dannet grunnlag for regjeringens strategi.

Gruppen som gjennomførte delprosjektet besto av Jana Weidemann (KD), Erik Øverland (KD), Brynhild Sirevåg (KD), Ina Tandberg (KD) og Jon Holm (Forskningsrådet).

Prosjektrapporten gir en statusoversikt over universitets- og deltakelse og uttelling i det syvende rammeprogrammet, samtidig som den identifiserer noen sentrale utfordringer og muligheter. I Norge har vi per i dag 8 universiteter, 9 vitenskapelige høyskoler og 19 statlige høyskoler. I tillegg har vi 23 private høyskoler som mottar statstøtte¹. Institusjonene er svært forskjellige, både i størrelse og innretning og geografiske plassering, noe som gjør at deres aktivitet og potensial med hensyn til engasjement i EU er svært ulikt.

Selv om denne rapporten spesielt omhandler UH-sektoren, er det viktig å være oppmerksom på at forskere i UH-sektoren til dels samarbeider med forskere i andre sektorer om EU-prosjekter. Ved sammenlikning av innsats på tvers av land er det også viktig å være oppmerksom på at organiseringen av forskning er ulik. Eksempelvis har Norge en stor instituttsektor som utfører oppgaver innenfor områder som i andre land dekkes av universiteter.

---

¹ I tillegg finnes det seks private høyskoler som har akkrediterte studietilbud, men som ikke mottar noen form for statsstøtte.

2 STATUS FOR UHs DELTAKELSE I 7RP OG ERA

Ambisjonen for EUs 7. rammeprogram for forskning og teknologisk utvikling (7RP), som strakte seg over syv år (2007-2013), var å bygge verdens mest dynamiske og kunnskapsbaserte økonomi. Rammeprogrammet skulle underbygge de politiske målene gjennom økt forskningsinnsats. Forskningsprosjektene har så langt samlet forskere og forskningsinstitusjoner fra rundt 200 forskjellige land.

Tyngdepunktet i 7RP har ligget på konsortier av europeiske partnere, samarbeid over grenser, samordning, fleksibilitet og fremragende forskning. 7RP ble utformet for å støtte et bredt spekter av deltakere; fra universiteter, offentlige myndigheter og småbedrifter innenfor EU og samarbeidende land, til forskere i utviklingsland.

Forskningsmidlene fra 7RP (i utgangspunktet 50,5 mrd euro) ble administrert via følgende fem særprogram:

- 1) Samarbeid - Cooperation (ti store programmer pluss ERA-NET hvis formål er koordinering av forskningsaktiviteter);
- 2) Mennesker – People (forskermobilitet og karriereutvikling);
- 3) Ideer - Ideas (grensesprengende forskning);
- 4) Kapasitet – Capacities (seks kapasitetsfremmende aktiviteter); og
- 5) EUs felles forskningssenter – Joint Research Centre. To særprogrammer (Euratom) for atomforskning omfattes ikke av EØS-avtalen, men Norge deltar allikevel i det ene innenfor strålevern.

2.1 Norsk UH-sektors posisjonering i 7RP

EUs 7RP grep inn i norsk forskning på en langt mer omfattende måte enn tidligere rammeprogrammer. Flere aktører er blitt involvert, og konsekvensene for strukturering og internasjonalisering av norsk forskning er større. Norske universiteter og høyskoler har deltatt både i rammeprogrammets egne programmer og i randsoneaktivitetene til programmet.

Norge finansierte nesten 3 prosent av 7RP, mens vi hentet tilbake 1,66 prosent (returandelen), det vil si drøyt halvparten. Av dette hentet UH-sektoren 0,57 prosent. I perioden 2007 til 2011 økte uttellingen til universiteter og høyskoler gradvis. Fra 2011 til 2012 var det derimot en nedgang på 38 mill. kroner fra foregående år, noe som tilsvarer en reduksjon på 15 prosent (se tabell 1 under). Det var nedgang i alle institusjonskategorier. Størst utslag gjorde imidlertid nedgangen ved NTNU, UiB, UiO og UiT, som mottok nær 90 prosent av EUs forskningsmidlene til UH-sektoren.

Tabell 1 EU-midler totalt, fra rammeprogrammet og som andel av statstilskuddet, 2011-2012

	2011			2012		
	EU-midler totalt	Herav fra rammeppr.	EU-midler ift. statstilsk. (%)	EU-midler totalt	Herav fra rammeppr.	EU-midler ift. statstilsk. (%)
HiB	871	0	0,1	49	0	0
HiFm	127	0	0,1	0	0	0
HiG	4 043	3 374	1,9	8 005	7 584	3,5
HiH	346	0	0,3	58	0	0
HiHe	6 314	0	1,5	3 577	0	0,8
HiL	548	0	0,2	380	0	0,1
HiOA	15 191	9 551	1	-1 688	-4 245	-0,1
HiSF	0	0	0	255	143	0,1
HiST	5 501	225	0,8	3 578	153	0,5
HiVe	237	70	0,1	907	605	0,2
HiVo	1 706	0	0,6	1 925	0	0,7
HiØ	777	137	0,2	995	185	0,2
HiÅ	389	0	0,2	298	0	0,1
Sum SH	36 050	13 357	0,5	18 340	4 425	0,2
NTNU	73 230	62 053	2,2	64 978	53 479	1,8
UMB	9 660	8 041	1,5	11 823	10 683	1,7
UiA	2 217	678	0,3	2 266	1 719	0,3
UiB	47 011	44 913	1,8	41 284	40 282	1,6
UiN	1 536	1 168	0,3	139	129	0
UiO	92 658	89 867	2,1	86 071	83 140	1,9
UiS	9 113	9 523	1	6 129	4 676	0,6
UiTo	24 308	22 767	1,3	18 556	16 799	1
Sum U	259 733	239 009	1,7	231 246	210 908	1,5
AHO	427	0	0,3	382	0	0,3
HiM	604	361	0,4	300	0	0,2
NHH	1 040	1 121	0,3	731	731	0,2
NIH	357	299	0,2	94	0	0,1
NMH	818	0	0,4	914	0	0,4
NVH	2 038	2 038	0,8	1 702	1 702	0,7
Sum SVH	5 285	3 819	0,4	4 123	2 433	0,3
BI	0	0	0	76	76	0
Sum PVH	0	0	0	76	76	0
DH	0	0	0	612	612	0,5
DMMH	797	0	0,9	882	0	0,9
NDH	0	0	0	33	0	0,4
Sum PH	797	0	0,1	915	0	0,1
Sum	301 864	256 185	1,2	255 311	218 454	1

Kilde: Tilstandsrapport 2013:82, KD

Tabell 2 (under) viser tildeling fra EUs rammeprogram for forskning i 1000 kroner per faglige stilling ved universiteter og høyskoler i perioden 2006-2012. Målt på denne måten kom HiG best ut i sektoren, med ca. 42 000 kroner i EU-tildeling per faglige stilling. Ved de eldste universitetene varierte tildelingen per faglige stilling fra ca. 12 000 kroner (UiT) til ca. 26 000 kroner (UiO). UMB² kom også godt ut på denne indikatoren, med nesten 19 000 kroner i EU-inntekt per faglige stilling. Ellers var det ingen institusjoner i sektoren som nådde over 10 000 kroner på denne indikatoren.

² UMB er per 01.01.2014 gått sammen med NVH til NMBU

Tabell 2 EU-tildeling per UFF-stilling, 2006-2012. I 1000 kroner og endring i prosent*

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	%-endring 2011-2012
HiB	1,8	2,4	0	0	0	0	0	0
HBu	0	0	1,6	1,3	0,2	0	0	0
HiFm	6,5	0,9	0	0,3	0	0	0	0
HiG	0	0	17,8	14	0,5	19,9	42,1	111,3
HiL	0	0	2	0	0	0	0	0
HiN	0	0	0	0	3,5	0	0	0
HiNT	2,9	0,3	0,3	0	0,2	0	0	0
HiOA	2,4	0,3	0,1	0,1	0	9,6	-4,3	-144,4
HiSF	0	0	0	0	0	0	0,7	0
HiST	5,6	3,7	1,3	12,6	12,3	0,5	0,3	-37,2
HiVe	0	3,8	3,3	2,2	3,4	0,2	2,3	823,2
HiØ	0	0,9	0,8	0,8	0,6	0,5	0,7	29,2
HiÅ	0	2,2	0,6	1,3	2,3	0	0	0
HSH	0,4	0,5	0,5	0,9	0,4	0	0	0
SH	23	2,1	2,6	0	0	0	0	0
Delsum SH	1,7	1	1,1	1,9	1,5	2,7	0,9	-67,6
NTNU	10,3	13,5	16,7	6,2	23	20,1	18,2	-9,3
UMB	12,5	10,9	11,6	18,9	9,4	14,2	18,6	30,3
UiA	8,2	2,8	0,9	6	0,4	1,3	3,1	142,7
UiB	10,5	12,2	6,6	16,3	24,3	23,6	20,5	-13,3
UiN	4,2	0,6	2,2	2,1	0	3,6	0,4	-88,1
UiO	13,5	17,6	16,4	23,3	15,7	28,1	25,7	-8,4
UiS	8,4	5,5	4,4	3,2	7,1	15,3	7,2	-52,9
UiTø	6,1	7,5	11,4	11,2	6,7	16,6	12,1	-27,3
Delsum U	10,5	12,4	12,1	13,6	16	20,6	18,2	-11,8
AHO	2,4	0	17,3	0	0	0	0	0
HiM	0	0	0	0	0	3	0	-100
NHH	0	1,6	0	3,3	4,8	4,9	3,2	-35,1
NIH	0,1	0,9	0	6,5	1,5	2,8	0	-100
NMH	0,3	0	0	0	0	0	0	0
NVH	34,8	21,8	53,4	6,2	13,9	10,4	8,9	-14,4
Delsum SVH	8,2	5,5	13,8	3,1	4,7	4,5	2,9	-35,6
Statlige inst.	7,8	8,6	9	9,7	11,3	14,6	12,3	-15,5
BI	0	1,8	0,3	0,7	0,8	0	0,2	0
Delsum PVH	0	1,4	0,3	0,6	0,7	0	0,2	0
DH	0	0	8,6	1,2	0	0	6,3	0
Delsum PH	0	0	1,6	0,2	0	0	1,0	0
Private inst.	0	0,6	1	0,4	0,3	0	0,7	0
Sum	7,4	8,2	8,6	9,2	10,7	13,8	11,7	-15,7

Kilde: KD. *Institusjoner som ikke har regnskapsført inntekter fra EU i perioden 2006-2012 er utelatt fra tabellen.

Ifølge tabellene 3 og 5 (vedlegg)³ deltok UH-sektoren i totalt 484 innstilte prosjekter (443 ved universitetene og 41 ved høyskolene), noe som utgjør om lag seks prosent av de innstilte prosjektene i 7RP. Av de innstilte UH-prosjektene hadde mer enn hvert fjerde prosjekt norsk koordinator. I de samme prosjektene hadde vi samarbeidsrelasjoner med 111 forskjellige land. Selv om hele 60 prosent av søknadene med norsk deltakelse kvalifiserte for finansiering, var det bare 24 prosent som fikk.

Figur 1 viser at UH-sektoren sto for 32 prosent av de norske søknadene til EUs 7. rammeprogram. De øvrige søknadene kom fra instituttsektoren, næringsliv og andre. Tilsvarende sto UH-sektoren for 25 prosent av de innstilte prosjektene og 32 prosent av den finansielle uttellingen. UH sektoren fikk dermed i større grad avslag på sine søknader, selv om den finansielle uttellingen var den samme. De respektive sektorene hadde ulike profiler på søkning, faktisk deltakelse og uttelling fra 7RP.

UH-sektorens deltakelse og uttelling i *Cooperations* varierte noe. Ifølge flere evalueringer som er gjort⁴ er det utnyttet potensial for UH på nær sagt alle Cooperation-områder.

I *People*, og særlig Marie Curie Actions (MCA), var UH-sektoren den klart største aktøren, med langt over halvparten av alle deltakelsene og EU-midlene. Både aktørene fra UH-sektoren og instituttene hadde høyere andel finansiell uttelling enn deltakerandel i prosjektene.

I *Ideas* er spesielt European Research Council (ERC) av stor betydning. ERC har siden 2007 tildelt Starting Grants og Advanced Grants til individuelle forskere ut fra rene kvalitetskriterier. Det er stor konkurranse om ERC-stipendene, og uttelling i ERC er et tegn på kvalitet i forskningen. Universitetene sto for alle de norske deltakelsene i de innstilte ERC-prosjektene, foruten ett. Dette tilsvarer situasjonen i andre europeiske land, der det også er universitetene som dominerer i ERC-prosjekter. I *Capacities* deltok UH-institusjonene først og fremst i Research Infrastructures (RI).

Fire institusjoner sto for om lag 50 prosent av all norsk EU-støtte fra 7RP: SINTEF-konsernet (20 prosent), UiO (11 prosent), UiB (8 prosent) og NTNU (8 prosent). UiT og Havforskningsinstituttet hentet om lag 2 prosent hver, nesten like mye som Nansensenteret (som er et lite institutt). Målt som EU-støtte per forskerårsverk var Nansensenteret, HiG, NILU, PRIO og SINTEF de institusjonene som deltok mest intensivt i 7RP. De beste universitetene kom lengre ned på lista.

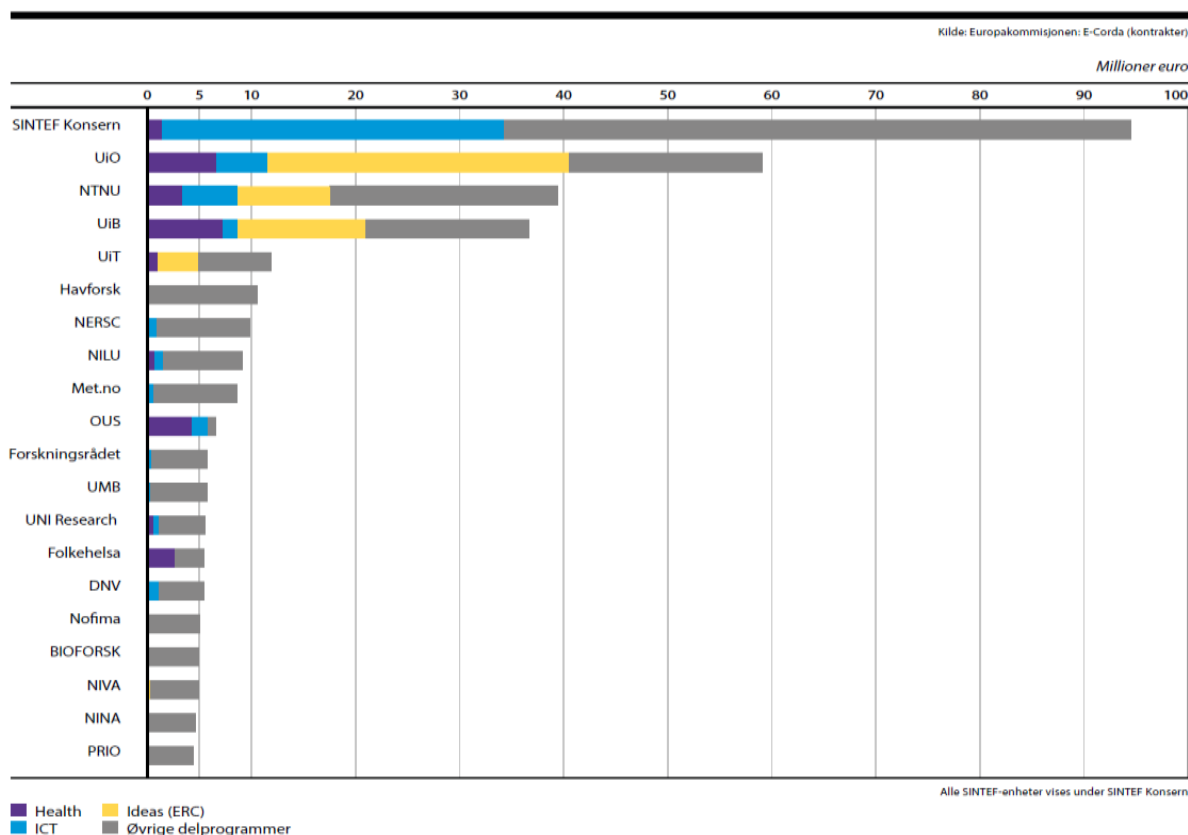
Diagram 1 (under) viser EU-støtte til de 20 mest aktive norske aktørene. SINTEF (instituttsektoren) står i en særstilling, mens UiO, NTNU, UiB og UiT følger på de neste plassene.

---

³ Dersom ikke annet er angitt blir det fra dette sted i teksten referert til tabeller, diagrammer og figurer i vedlegget.

⁴ "In Need of a Better Framework for Success" (NIFU STEP 2010), Forsknings samarbeidet Norge-EU, årsrapport 2012 (Forskningsrådet 2013), "On Motives for participation in the Framework Programme" (Technopolis Group 2012)

Diagram 1:
EU-støtte til de 20 mest aktive norske aktører i 7RP

2.2 Universitetenes deltakelse

Når det gjelder universitetenes deltakelse og uttelling, utmerket UiO seg, med NTNU og UiB på plassene bak (se tabell 3). Blant disse tre var også antallet prosjekter hvor institusjonen hadde den krevende koordinatorfunksjonen relativt høyt. Korrigeres det for størrelse, var ikke forskjellen mellom UiB og UiO så stor, men deltakelsesprofilen var forskjellig – UiB fikk mindre fra ERC og mer fra den ordinære delen av 7RP.

Tabell 4 viser hvordan de norske universitetenes samlede deltakelse var fordelt på programmene i 7RP. Universitetene var særlig aktive innenfor ”Capacities” som omfatter ERC og Marie Curie Actions. Alle ERC-prosjektene, uten ett, tilhørte universitetene. Det er stor konkurranse på ERC, og den norske suksessraten tilsvarer gjennomsnittet i EU. Antallet søknader var lavt, selv om det har vært en stigning i suksessraten på disse programaktivitetene i perioden. Om lag halvparten av EU-støtten til UiO var ERC-stipender. UH-sektoren har også økt sin deltakerandel i MCA markant, med hele 11 prosentpoeng i løpet av de to siste årene. I ERC-programmet, og til dels også i MCA, besto prosjektene av kun én prosjektdeltaker, som da blir registrert som koordinator. Det forklarer at det var en høy andel koordinatorroller under disse programmene. I tillegg kom universitetene godt ut i Science in Society-programmet (SiS).

Når det gjelder de tematiske programmene søkte universitetene særlig på Information and Communication Technologies (IKT). Dette programmet hadde den høyeste budsjettandelen av alle enkeltprogrammene. I IKT-programmet oppnådde de norske universitetene en suksessrate på 12 prosent. Samlet var norsk suksessrate her på nær 15 prosent, det samme

som snittet for alle deltakerlandene. Technopolis⁵ har pekt på at resultatene her kunne vært bedre. Institusjonene har også mange søknader innen helse, bio og miljø. Her var suksessraten god. Universitetenes suksessrate var spesielt lav innenfor Socio- economic Sciences and the Humanities-programmet (SSH). I dette programmet var suksessraten lav for mange land fordi programmets budsjettandel i 7RP var lav, noe som førte til oversøking. For å lykkes bedre må fagmiljøer innenfor økonomi, samfunnsvitenskap og humaniora engasjere seg sterkere i tverrgående programaktiviteter.

Det framgår av tabell 3 at UiS, UiT, UiB og UMB alle hadde relativt høye suksessrater. UiS hadde høyest suksessrate blant universitetene, men deltok til gjengjeld i færre prosjekter. I de innstilte prosjektene var de fleste universitetene best representert i MCA, Health og Environment. Her var også søkningen stor. Blant programmer som foreløpig har forholdsvis lav søkning fra universitetene, var uttellingen for søknadene høyest i RI (Research Infrastructure), SiS og Energy. I RI var nær halvparten av alle søknadene med norsk universitetsdeltakelse innstilt for støtte.

Universitetene hadde koordinatorrollen i totalt 28 prosent av de innstilte prosjektene.

2.3 Vitenskaplige høyskoler og høyskolers deltakelse

Tabell 5 viser høyskolenes totale deltakelse og EU-støtte i 7RP. Siden deltakelsen i søknader fra vitenskaplige høyskoler og høyskoler utgjorde under 10 prosent av UH-sektorens deltakelse, omtales disse samlet. Tabell 6 viser hvordan deltakelsen fordelte seg på de enkelte programmene.

Høgskolen i Gjøvik (HiG) utmerket seg blant de statlige høyskolene med en relativt god uttelling over flere år, og med mer enn en dobling av inntektene fra EUs rammeprogram fra 2011 til 2012. HiG var dermed den UH-institusjonen hvor inntektene fra rammeprogrammet utgjorde størst andel av statstilskuddet, med 3,5 prosent i fjor. Ikke ved noen andre universiteter eller høyskoler lå andelen over to prosent.

Det var 243 søknader fra høyskolene og 35 innstilte prosjekter. Det ga en suksessrate på 14 prosent. De siste to årene har kvaliteten på høyskolenes søknader blitt bedre, målt i suksessrate. I 2009 var suksessraten på beskjedne 11 prosent. Noe av årsaken til den lave suksessraten er trolig mangel på gode internasjonale nettverk. Mobiliseringen var størst i IKT-programmet, hvor de statlige høyskolene var mest aktive. Uttellingen var likevel lav. Bare tre av de 51 IKT-søknadene ble innstilt for støtte.

Blant de 35 innstilte søknadene fra høyskoler, var det norsk koordinator i fire av prosjektene: ett fra Høgskolen i Gjøvik, to fra Høgskolen i Oslo og ett fra Akershus og Norges Handelshøyskole.

2.4 Norske UH-institusjoners deltakelse sammenliknet med utvalgte andre land

Tabell 7 viser de nordiske universitetenes gjennomslag i ERC fra oppstarten i 2007 t.o.m. Starting Grants i 2012. Tabellen viser at de norske universitetenes uttelling lå bak de fremste universitetene i Danmark, Sverige og Finland for hele perioden totalt. Siden 2010 har UiO hatt økende uttelling i tildelingene og har ligget helt på topp i Norden sammen med Helsingfors universitet.

---

⁵ "On motives for participation in the Framework Programme", side 57-59

Diagram 2:
EU-støtte til 20 utvalgte nordiske universiteter fordelt på særprogram i 7RP

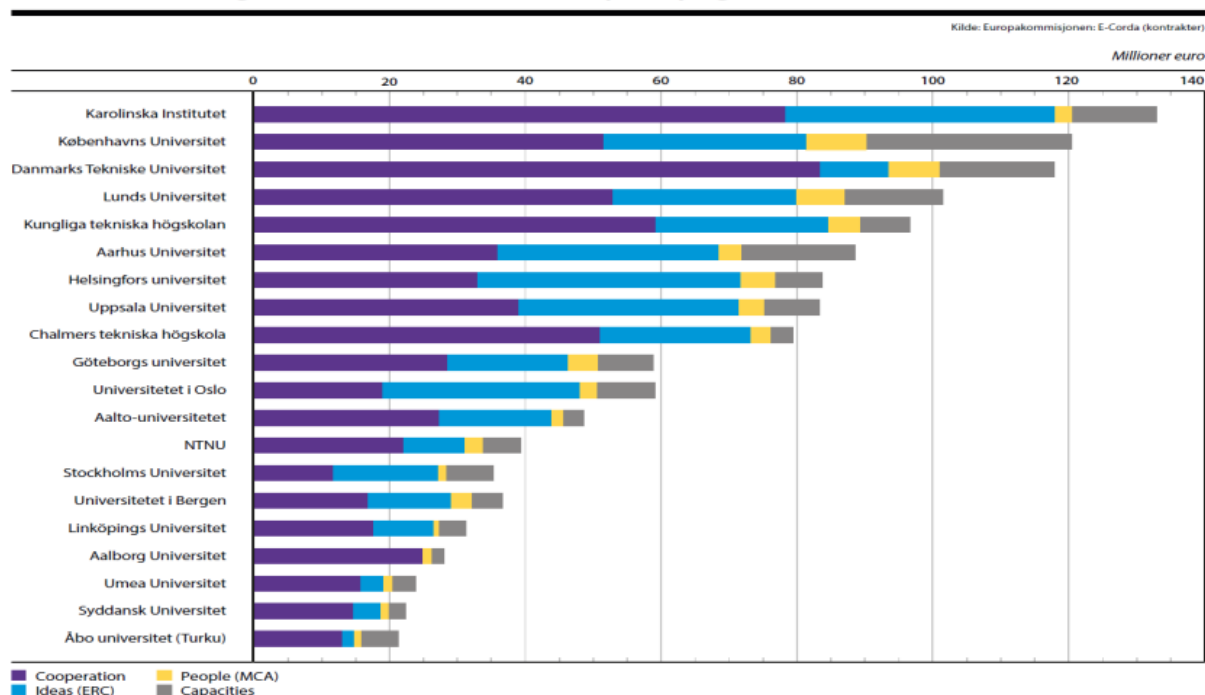

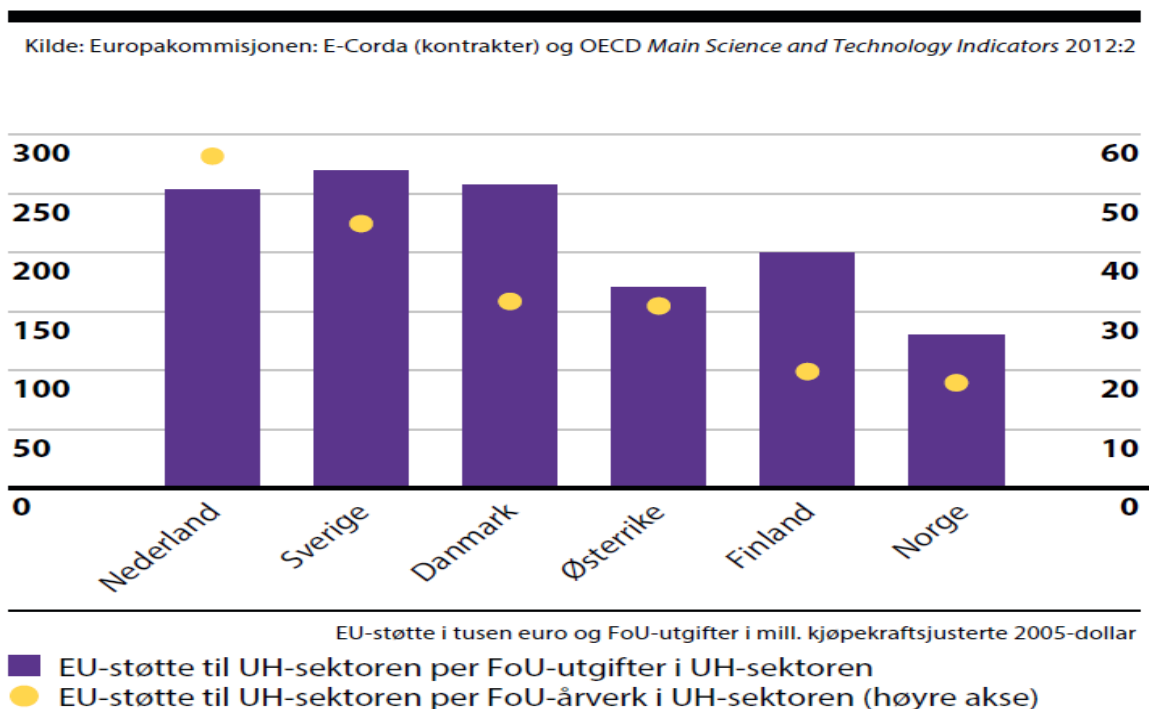
Diagram 2 over viser EU-støtte til 20 utvalgte nordiske universiteter fordelt på særprogram i 7RP. De norske universitetene kommer langt ned på denne lista, og et godt stykke bak Karolinska Institutet og København Universitet. Norsk UH-sektor deltok med andre ord lite i EU-forskning sammenliknet med universitetene i andre nordiske land, Nederland og Østerrike. Ulikheter i forskningssystemene i Norden kan forklare noe av forskjellen i deltakelse i Cooperation-delen av rammeprogrammet. I Norge har vi en stor uavhengig instituttsektor, mens oppdragsforskning i større grad er en integrert del av universitetenes virksomhet f.eks i Sverige og Danmark. Likevel indikerer diagrammet et klart potensial i norsk UH-sektor for økt deltakelse i det neste programmet (Horisont2020).

Statistikk viser også at EU-støtte til UH-sektoren per FoU-utgifter og per FoU-årsverk i perioden 2007-2011 varierte en del mellom de nordiske landene, Nederland og Østerrike (se diagram 3 under). Norge og Finland lå lavest når det gjelder EU-støtte per FoU-årsverk, mens Norge ligger klart lavest på andel EU-støtte i forhold til FoU-utgifter. Norge ligger lavest på begge indikatorene. Dette tilsier at det burde være mulig med større uttelling enn i dag.

Diagram 3:

Normalisert EU-støtte i 7RP til UH-sektoren

Samlet EU-støtte til UH-sektoren per totale FoU-utgifter og FoU-årsverk i sektoren (2007–2011)

2.5 Det europeiske forskningsområdet (ERA)

Det europeiske forskningsområdet (ERA) er en visjon om å gjøre Europa til en ledende kunnskapsøkonomi og en attraktiv forskningsregion i verden ved å skape ”et indre marked” for forskning, med fri bevegelse av forskere, ideer, teknologi (”den femte frihet”). Selv om ikke Norge er med i EU, er det stor grad av sammenfall mellom EUs politikk og norsk politikk slik den kommer til uttrykk i forskningsmeldingen. Hovedmålene i ERA (2012) er:

- Mer effektive nasjonale forskningssystemer
- Optimalt overnasjonalt samarbeid og konkurranse
- Et åpent arbeidsmarked for forskere (mobilitet/karriereveier)
- Likestilling mellom kjønnene og integrering av kjønn i forskning
- Optimal kunnskapsdeling, også digitalt
- Stimulere internasjonalt forsknings- og innovasjonssamarbeid med tredjeland

Vi kan skille mellom ulike nivåer i ERA-politikken:

- Den ”overordnede” ERA-visjonen om Europa som ett felles og integrert forsknings- og kunnskapsområde.
- Utvikling av et felles europeisk arbeidsmarked for forskere (vekt på mobilitet, forskerkarrierer, arbeidsvilkår), etablering av felles prinsipper for håndtering av immaterielle rettigheter (IPR) og samarbeid med sentrale land utenfor Europa.
- Felles initiativer, dvs forskningsprogrammer (Joint programming initiatives, JPI) og felles infrastruktur.

2.6 Status på ERA-samarbeidet

Arbeid for økt forskermobilitet

Det er mange barrierer for mobilitet av forskere. Regelverk, tjenestetilbud og systemer på nasjonalt nivå kan i mange tilfeller være til hinder for å rekruttere forskere fra andre land. Det samme gjelder manglende informasjon på engelsk på nett, saksbehandling og administrative rutiner for innvilgelse og forlengelse av arbeids- og oppholdstillatelse for forskere fra land utenfor EU/EØS og opplæring i norsk språk og samfunnsforhold. For å komme inn på det norske arbeidsmarkedet kan muligheten for arbeid til ektefelle/partner og medfølgende partners tilgang til veiledning også være en utfordring.

For å lette forskermobiliteten mellom land har EU etablert EURAXESS. Forskningsrådet er nasjonal koordinator (Bridgehead Organisation) og har ansvar for å drifte den nasjonale EURAXESS-portalen, www.euraxess.no⁶. Det er et mål å skreddersy informasjonen på EURAXESS Norge til både innkommende og utreisende forskere, slik at ikke hver institusjon behøver å investere ressurser i å utvikle denne informasjonen selv. UH-institusjonene bruker i høy grad EURAXESS-portalen når de lyser ut faglige stillinger.

EU har gitt en anbefaling om forskeres arbeids- og karrierevilkår gjennom prinsipper nedfelt i «European Charter for Researchers and the Code of Conduct of the Recruitment of Researchers» (Charter and Code). En avviksanalyse utført av Universitets- og høyskolerådet (2008) viser at norske institusjoner scorer høyt på arbeidsvilkår, særlig for unge forskere, og at muligheten for å kombinere jobb og familieliv generelt er god i Norge. Det ligger derimot et stort potensial i å bedre mulighetene for karriere- og kompetanseutvikling, særlig kompetanse som er anvendelig innenfor mange arbeidsområder, generiske ferdigheter. Fagevalueringer utført av Forskningsrådet avdekker også at rekruttering og andre personalspørsmål er en utfordring.

UiO, UiB og NTNU kan tilby utenlandske forskere som kommer til Norge, og i økende grad norske forskere som vil reise ut, veiledning og tjenester. Eksempler på tjenester er skatteseminarer, boligformidling, språkkurs eller sosiale arrangementer. Utover disse er det få av institusjonene som jobber systematisk med å bygge opp administrativ kompetanse internt for å gi nødvendig veiledning. Siden 2008 har 18 norske institusjoner sluttet seg til Charter and Code. Av disse har NTNU, UiO, UiT, UMB, HiVe og Forskningsrådet fått godkjent sin institusjonelle avviksanalyse og handlingsplan av EU-kommisjonen, og kan bruke EUs «HR-Excellence in Research»-logo.

Arbeid med fellesprogrammer og infrastruktur

Mens rammeprogrammet styres av EU, er det medlemslandene selv som i hovedsak leder utviklingen av ERA, og skal ta initiativ til samarbeidsprosjekter. Eksempler på programmer innen ERA-nett er HERA (humaniora) og NORFACE (samfunnsvitenskap). Opprettelse av felles programmer (JPIer), deltakelse i disse, og i arbeidet med felles europeisk infrastruktur har stått sentralt, sammen med arbeid knyttet til mobilitet. Det er etablert 10 JPIer ledet av forskjellige land, hvor alle er knyttet til store samfunnsutfordringer. Norge har fremmet og fått gjennomslag for et program innen marin/maritim forskning, Sunne og produktive

---

⁶ EURAXESS Norge er en portal med praktisk informasjon til mobile forskere, jobb- og finansieringsmuligheter, rekruttering og karriereutvikling. EURAXESS Norge består av forskningsinstitusjoner som gir assistanse til mobile forskere.

hav (JPI Healthy and productive Seas and Oceans). Norge deltar også i de øvrige initiativene som er: Kunnskap om klima for Europa, Flere år, bedre liv – potensial og utfordringer ved demografisk endring, Mikrobiell utfordring – en voksende trussel mot menneskets helse, Urbant Europa, Vannressursforvaltning for en verden i endring, Alzheimer og andre nevrodegenerative sykdommer, Matproduksjon og effekten av klima, Kulturarven og globale endringer, Sunn mat og sunn helse. Disse initiativene må ses i sammenheng med de storesamfunnsutfordringene i Horisont 2020. For å sikre at norske forskningsmiljøer kan bli partnere i internasjonalt samarbeid er det også viktig å delta i arbeidet med å utbygge felles europeisk infrastruktur. Dette arbeidet har stått, og vil fortsatt stå, sentralt i årene fremover. Samarbeidet foregår gjennom European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI). Dette er et EU-initiativ med formål å bidra til en strategisk og sammenhengende europeisk politikk for utbygging av forskningsinfrastruktur og å støtte samarbeid mellom EUs medlemsland og assosierte land om etablering av felleseuropeiske forskningsinfrastrukturer. ESFRI har utviklet et veikart for infrastruktur. Forskningsrådet har en sentral rolle i dette arbeidet. Norge deltar, eller har interesser i, totalt 24 forskningsinfrastrukturer som er under planlegging eller utbygging. Norge er vertsland for tre av disse. Per 2013 er UH-sektorens deltakelse lav sammenliknet med instituttsektoren (26 prosent mot instituttenes 46 prosent).

2.7 European Institute of Innovation and Technology (EIT)

EIT har som mål å utdanne fremtidens entreprenører i store nettverk, KICs (Knowledge and Innovation Communities), som kobler sammen alle tre sider i kunnskapstriangelet: næringsliv og innovasjon, høyere utdanning og forskning. Det er opprettet tre KICs som dekker klima, IKT og energi, men norske miljøer kom ikke med i noen av disse.

2.8 Norske institusjoners motivasjon for å delta i 7RP

Regjeringen har helt fra starten vurdert det som viktig at norske forskningsinstitusjoner deltar aktivt i EUs forskningsprogrammer. Budskapet om at det gagnar norsk forskning å delta i internasjonalt forskningssamarbeid har vært tydelig og konsekvent, og har vært fulgt opp med ulike virkemidler for å motivere forskningsmiljøene til å delta. Likevel har resultatene vært svakere enn ønsket, noe som framgår tydelig av sammenlikningen med universiteter i andre land.

Forskningsrådet har et kontor i Brussel og en rekke virkemidler. De viktigste har vært:

- PES – prosjektetableringsstøtte for å dekke kostnader til arbeid med søknader til EU.
- IS-TOPP – toppfinansiering av Marie Curie mobilitetsstipender som skal sikre stipendiater ansatt i Norge tariff lønn fordi EUs støtteordninger ikke dekker norsk kostnadsnivå. Fra 2013 gjelder ordningen også utgående mobilitet. (Dette fases ut i Horisont2020.)
- Nasjonal finansiering av ERC-finalister (som ikke får støtte fra EU) er blitt gitt over bevilgningen til Fri prosjektstøtte (FRIPRO) under 7. rammeprogram. (Dette fases ut i Horisont2020.)

Innenfor programmene kan de også gis støtte av ulike typer:

- Koordinatorstøtte for å stimulere flere norske institusjoner til å ta denne rollen i EU-prosjekter
- POS – Posisjoneringsstøtte til reiser og arbeid med å delta i grupper som er med på å forme utlysninger og prioriteringer i Horisont 2020.

Kunnskapsdepartementet har stimulert miljøene gjennom den resultatbaserte omfordelingsmodellen i finansieringssystemet. Per i dag utgjør det omlag én krone i nasjonal støtte per krone fra EU.

Technopolis Group gjennomførte i 2012 en undersøkelse av hva som hindret og motiverte deltakelse innenfor fagområdene helse, IKT og miljø. Undersøkelse viste at hovedmotivene blant de norske søkerne var de samme som for søkere fra andre land: Nettverksbygging, kunnskapservervelse, problemløsning, metodeutvikling, informasjon om internasjonal utvikling og konkurrenter, tilgang til infrastruktur, omdømmebygging og tilgang til finansiering. Den økonomiske uttellingen gjennom finansieringsmodellen var også en motivasjon for universiteter og høyskoler.

Også når det gjaldt barrierene for deltakelse viste Technopolis undersøkelse at det var stort samsvar mellom norske forskere og forskere i andre land. Viktige faktorer var særlig de krevende søknadsprosessene, lav suksessrate, komplisert prosjektadministrasjon, kompliserte regler for deltakelse, vansker med å beskytte immaterielle rettigheter og høye transaksjonskostnader.

I tillegg framhever Technopolis noen barrierer som knytter seg spesifikt til norske forhold:

- Høye grunnbevilgninger til UH-sektoren, samt svakere konkurranse om nasjonale midler både fra Forskningsrådet og regionale helseforetak, gjør at universiteter og høyskoler og helseforetak heller henter midler hjemme enn å søke EU.
- Konkurranssevnen til norske organisasjoner som driver forskning og utviklingsarbeid innenfor helse, IKT og miljø er for dårlig (her er det riktignok store forskjeller mellom forskningsfeltene).
- Høyt kostnadsnivå kan presse norske foretak ut av konsortiene.
- De norske forskningsmiljøene innenfor helse, IKT og miljø er fragmenterte, og det er lite samarbeid både innenlands og utenlands.
- Det er svært sjelden at det forekommer direkte insentiver som gir enkeltpersoner noen grunn til å delta i rammeprogrammene.

Ut over Technopolis' funn kan det pekes på at miljøer innen en del fagområder har lite internasjonalt forskningssamarbeid, og i tillegg at universiteter og høyskoler har problemer med å møte kravet som ofte stilles fra EU om at små og mellomstore bedrifter (SMB'er) skal inngå i prosjekter. Med de resultatene Norge har hatt i 7RP er det sannsynlig at dagens insentivsystem ikke i tilstrekkelig grad stimulerer til EU-aktivitet som forutsatt.

Det er verd å merke seg at faglige ambisjoner er en viktig motivasjonsfaktor for UH-institusjoner til å søke EU-midler. Grunnbevilgningen burde være et godt grunnlag for å utvikle søknader og et konkurransefortrinn i forhold til utenlandske institusjoner. Utfordringen ligger i at fagmiljøene må se EU-finansiering som en del av ordinær aktivitet. Dette plasserer et stort ansvar på ledere på alle nivåer i UH-sektoren. Miljøene trenger også støtte til å etablere internasjonale nettverk både innenfor, og ikke minst på tvers av, sektorer, samt bistand i søknadsprosessene. Det bør stimuleres sterkere til mobilitet blant forskere, blant annet ved å trekke vekslere på mulighetene som ligger i ERASMUS-satsningen. Det er en klar sammenheng mellom mobilitetsvilligheten til forskere og den grad

de selv har vært på utveksling i løpet av studietiden sin⁷. I tillegg har internasjonalt mobile forskere høyere publiserings- og siteringsnivå enn andre forskere⁸.

3 HORIZONT 2020 – UTFORDRINGER OG MULIGHETER

EUs rammeprogram for forskning og innovasjon er et viktig instrument for å utvikle og implementere ERA. Fra og med 2014 har programmet fått navnet Horisont 2020.

3.1 Horisont 2020

Regjeringen har gått inn for deltakelse i Horisont 2020, forutsatt Stortingets samtykke til å innlemme programmet i EØS-avtalen. Innovasjonsunionen, som er en del av EUs Europa 2020-strategi, gir også overordnede føringer for programmet. Siktemålet for EU2020 er å øke Europas konkurranseevne på verdensbasis. Gjennom styrking av forskning og innovasjon skal Horisont 2020 også bidra til å få Europa ut av finanskrisen. Før det endelige vedtaket i EU foreligger, ligger det an til at budsjettet for Horisont 2020 vil ligge på om lag 77 mrd. euro for perioden 2014-2020. Det vil innebære en norsk kontingent på anslagsvis 16- 18 mrd. kr over sju år. Til sammenligning ligger Norges kontingent for 7. rammeprogram an til å komme på ca 10 mrd. kr. Endring av navnet fra 8. rammeprogram til Horisont 2020 signaliserer en ny profil og tilnærming sammenliknet med tidligere rammeprogram.

3.2 Hva er nytt i Horisont 2020?

Begrunnelsene for norsk deltakelse i Horisont 2020 er sterke. Programmet har fått en innretning og et innhold som i høy grad samsvarer med norsk forsknings- og innovasjonspolitik, jf. forskningsmeldingen *Lange linjer – kunnskap gir muligheter*. Det gjelder både med hensyn til tilgang til frie forskningsarenaer (bl.a. styrking av ERC, mobilitetsordninger), vekt på kvalitet, på store samfunnsutfordringer og samspill mellom høyere utdanning, forskning og innovasjon. Dette stemmer overens med ønskene som UH-miljøene har spilt inn i høringsprosessene, og mulighetene vil ligge til rette for bredere deltakelse og engasjement fra UH-institusjonene enn tidligere. I tillegg dreier EU-samarbeidet seg om internasjonalisering og innhenting av ny kunnskap som norsk forskning er helt avhengig av for å være i kunnskapsfronten. Det ligger en utfordring i å få til god samhandling mellom nasjonale/institusjonelle og europeiske forskningsaktiviteter og dermed sikre optimal ressursutnyttelse.

Horisont 2020 representerer både fornyelse og kontinuitet sammenliknet med foregående rammeprogram. Prosjektsamarbeidet vil fortsette i flere deler av programmet og ERC videreføres i styrket form, men den direkte koplingen til ERA og den gjennomgående vekten på forskning og innovasjon ("fra idé til marked") innebærer en ny retning. Deler av innovasjonsprogrammet Competitiveness and Innovation Programme (CIP) er integrert (primært IKT- og energiforskning som tidligere inngikk i et eget program finansiert av Nærings- og handelsdepartementet på norsk side). På samme måte blir Det europeiske instituttet for innovasjon og teknologi, EIT, nå innlemmet i Horisont 2020.

---

⁷ SIUs mobilitetsrapport (2011)

⁸ <http://www.nifu.no/news/forskermobilitet-har-marginal-innvirkning/>

Horisont 2020 vil ha tre hovedpilarer:

1. Fremragende/grensesprengende forskning, herunder Det europeiske forskningsrådet (ERC), mobilitetsaktiviteter (Marie Skłodowska-Curie Actions / MSCA), fremtidsteknologier (FET) og Forskningsinfrastruktur (ESFRI).
2. Næringsrelatert forskning. Dette omfatter nøkkelteknologier som IKT-, nano-, bio- og romfartsteknologi, finansieringsordninger for risikokapital samt innovasjon i små og mellomstore bedriftene (SMB)
3. Forskning knyttet til store samfunnsutfordringer der følgende utfordringer er pekt ut som delprogrammer:
  - a. Helse, demografiske endringer og velferd
  - b. Matsikkerhet, bærekraftig landbruk og skogbruk, marin og maritim forskning, innenlands vannforskning og bioøkonomi
  - c. Sikker, grønn, ren og effektiv energi
  - d. Smart, grønn og integrert transport
  - e. Klima, miljø, ressurseffektivitet og råmaterialer
  - f. Europa er i endring: Inkluderende, innovative og reflekterende samfunn
  - g. Sikre samfunn – beskyttelse av Europa og dets borgeres frihet og sikkerhet

Hovedinnretningen mot globale samfunnsutfordringer er nytt. Dette betyr større bevilgninger til temaområder som bl.a. miljø, hav og energi der Norge hittil har hatt høy deltakelse i rammeprogrammet.

Tverrfaglighet. Horisont 2020 legger gjennomgående større vekt enn tidligere på tverrfaglig forskning. IKT-forskning, miljøforskning og forskning innenfor samfunnsvitenskap og humaniora vil bli finansiert over flere budsjettposter i programmet. Samfunnsvitenskap og humaniora skal for eksempel integreres i de ulike delprogrammene, og ikke bare eksklusivt i den delen som går på samfunnsvitenskap. Integreringen av innovasjon i ulike aktiviteter på tvers av programmet er også del av dette.

Samarbeid med næringslivet – utvikling av partnerskap

Koplingen mellom forskning og innovasjon i Horisont 2020 er forsterket ved en styrking av partnerskapsprogram. Dette gjelder offentlig-offentlig og offentlig-privat partnerskap om innovative løsninger. Partnerskap på EU-nivå blir sett som et effektivt middel for å kunne utvikle og finansiere felles ambisiøse forsknings- og innovasjonsprosjekter der investeringene er så store at de krever felles løft. Kommisjonen la i juli 2013 fram en melding om dette for å sikre nødvendige investeringer for innovasjon og vekst. Kommisjonen legger opp til at 22 mrd. euro skal gå til partnerskap, hvorav ca 10 mrd. Euro vil komme fra Horisont 2020. Resten skal dekkes fra næringsliv/industri og medlemsland.

Ulike former for partnerskap ble startet i 7RP i form av ”randsoneaktiviteter” der offentlige og private aktører gikk sammen med delvis støtte fra EU. Det gjaldt bl.a. en rekke felles initiativer innenfor teknologi (Joint technology initiatives, JTI), der norske miljøer har deltatt, men i liten grad UH-sektoren. Kommisjonen bygger på de tidligere initiativene og har identifisert områder der partnerskap ventes å gi best synergieffekt. Kommisjonen legger opp til følgende partnerskap ved starten av Horisont 2020:

Offentlig-private partnerskap:

- **Innovative legemidler (IMI2):** Ny og mer effektiv diagnostikk og behandling, inkl. anti-mikrobielle behandlinger. Ca 1,7 mrd. euro avsettes fra Horisont 2020, koplet med tilsvarende sum fra næringsliv o.a.
- **Brenselceller (FCH 2):** Utvikling av kommersielt levedyktige og rene energiløsninger. 700 mill. euro fra Horisont 2020 skal koples med tilsvarende bidrag fra næringslivspartnere o.a.
- **Clean Sky 2 (CS2):** Reduksjon av miljøeffektene av neste generasjons luftfartøy. 1,8 mrd. euro stilles til rådighet fra Horisont 2020 mot en større innsats fra industripartnere og andre kilder.
- **Biobaserte industrier (BBI):** Utvikling av nye, konkurransedyktige biobaserte verdikjeder som skal erstatte fossilt brensel. 1 mrd. euro stilles til rådighet fra Horisont 2020, mens industripartnere og andre forventes å satse mer enn det dobbelte.
- **Elektroniske komponenter og systemer (ECSEL):** En kraftinnsats for å opprettholde Europas ledende posisjon på området og for å lette mulighetene for kommersiell anvendelse. 1/3 av utgiftene (ca. 1,2 mrd. euro) settes av i Horisont 2020, mens de øvrige 2/3 dekkes av næringsliv og andre kilder.

Offentlig-offentlige partnerskap

Kommisjonen fornyer en del eksisterende partnerskap mellom offentlige aktører basert på frivillig deltakelse og medfinansiering fra medlemsland, koplet med finansielle bidrag fra rammeprogrammet. Disse er:

- **The European & Developing Countries Clinical Trials Partnership (EDCTP),** et samarbeid mellom Europa og utviklingsland om klinisk utprøving av vaksiner o.a. mot sykdommene HIV/AIDS, tuberkulose og malaria i Afrika.
- **EMPIR (European Meteorology Programme for Innovation and Research)** om meteorologi/måleteknikk.
- **Eurostars 2** om høyteknologiske små og mellomstore bedrifter.
- **AAL (Ambient Assisted living)** om IKT-baserte løsninger for sunn og aktiv aldring.
- Utvidelse av **SESAR (Single European Sky ATM Research)** som skal samordne forskning og innovasjonsinvesteringer innenfor luftfart.

Det er norsk deltakelse i alle disse initiativene. Eurostars 2 er et samarbeid mellom Eureka og EU. Eureka er en organisasjon som arbeider med markedsorientert industrirettet FoU-arbeid. Norge har p.t. formannskapet i Eureka, og har en sentral rolle i etablering av Eurostars 2. I tillegg kommer de ti fellesprogrammene (JPI) inkl. det norsk-initierte programmet om havene, der det kan ventes kopling til rammeprogrammet med utlysinger av delprosjekter. Flere partnerskap ventes å bli utviklet etterhvert. Deltakerne må selv bidra økonomisk, men samtidig kan deltakelse bidra til høy spesialisering og spisskompetanse på et område. Til nå har UH-sektoren vært minimalt engasjert i disse aktivitetene. Unntaket er noen få deltakelser innenfor helseorienterte aktiviteter og noe innen teknologi (særlig NTNU). Initiativene er primært næringsrettet, men deltakelse i aktiviteter knyttet til helseorienterte partnerskap kan bli særlig relevante. Institusjonene oppfordres til å vurdere slike partnerskap, da de gir muligheter for godeallianser med næringslivet.

Det er vanskelig på dette tidspunktet å stadfeste hvor mye av Horisont 2020s budsjett som skal brukes til partnerskapsaktiviteter (direkte og indirekte finansiering). Men et estimat på opp til 20-25 prosent av budsjettet, er ikke urealistisk. Dette innebærer at UH-institusjoner som ønsker å delta mer intensivt i Horisont 2020, bør delta aktivt i slike partnerskapsaktiviteter. Dette gjelder spesielt de teknologiorienterte instituttene ved lærestedene.

Forenkling. Det har vært arbeidet mye med forenkling av rammeprogrammet for å unngå byråkrati og gjøre det mer brukervennlig. Programmet får en enklere tilskuddsordning med én fast sats for indirekte kostnader og kun to støttesatser, en for forskning og en for andre aktiviteter. Det blir én søknadsskranke, mindre papirarbeid ved utarbeidelse av forslag, enklere kontroll og revisjon. Dette skal gjøre det lettere å søke støtte. Et av de primære målene er å korte ned tiden fra en deltaker har søkt om tilskudd til pengene utbetales med 100 dager i gjennomsnitt. EU-kommisjonen har valgt å løse dette ved å korte ned på forhandlingsperioden, men bruke like lang tid på vurderingen av søknadene.

”Utvidet deltakelse” – (“widening participation”) blir tillagt stor vekt i det nye programmet. Kommisjonen vil utnytte synergimulighetene med midler fra EUs samholdspolitikk. Horisont 2020 skal sørge for at potensielle frontforskingsmiljøer i svake regioner blir identifisert og tilbudt rådgivning og støtte, mens EUs strukturfond kan benyttes til oppgradering av infrastruktur og utstyr. Det kan bli stilt større krav enn tidligere til å ha med deltakere fra de nye medlemslandene i samarbeidsprosjekter.

3.3 Horisont 2020 - utfordringer og muligheter for UH-sektoren?

Ett av hovedmålene med norsk deltakelse i Horisont 2020 er å heve kvaliteten i norsk forskning. Dette er en mulighet som UH-institusjonene må utnytte best mulig. Effektive forskningssystemer, internasjonalt samarbeid, karrierer, mobilitet og likestilling er viktige betingelser for å øke forskningskvaliteten. Sektoren består av institusjoner med svært ulike forutsetninger for sitt EU-engasjement. Mens de store universitetene har lang tradisjon for å søke EU, er det flere av høyskolene som har svært begrenset erfaring. Alle må vurdere hvordan de kan øke sitt engasjement med utgangspunkt i sin egenart. Tabellene 8 og 9 viser hvor mye UHs uttelling må øke dersom a) returandelen skal være 1,66 og lik den for 7RP (tabell 8) og med returandel 1,9, som tilsvarer en økning på 13 % i forhold til 7RP.

Felles for institusjonene er behovet for mer systematisk tenkning rundt forskerkarrierer. Karriereutvikling er ikke bare personalpolitikk, men griper inn i forskningspolitikk i bred forstand. Internasjonal erfaring tidlig i karriereløpet, gjerne allerede på mastergrad, legger grunnlaget for at norske forskere kan bygge kompetanse og bli attraktive i samarbeidsprosjekter og nettverk, og for at de kan kvalifisere seg, blant annet til ERC-stipend. Institusjonene bør i samarbeid med Universitets- og høyskolerådet (UHR) se på mulige tiltak på området. Det er ønskelig at UH-institusjoner markerer seg som attraktive arbeidsgivere ved at de legger Charter and Code-prinsippene til grunn for sin personalpolitikk, og arbeider aktivt for å få logoen ”HR-excellence in Research”. Likestilling er pålagt gjennom Likestillingsloven og en prioritert målsetning for ERA. Gjennom kunnskapsbygging kommer vi nærmere et likestilt samfunn. For å få høy kvalitet må forskningsinstitusjonene i Norge jobbe målrettet, planmessig og aktivt for å rekruttere de beste hodene av begge kjønn – fra studentnivå – og motivere dem til å utvikle forskerkarriere på tvers av sektorer og landegrenser.

Med Horisont 2020 går Norge inn i en betydelig økonomisk satsing på europeisk samarbeid. Forskningsmiljøene har gitt sin tilslutning til en slik satsing. Det betyr at myndighetene også forventer økt engasjement og aktiv deltakelse fra miljøene. Som evalueringer og statistikk har vist, er det potensial for økt deltakelse fra UH-sektoren. Visse deler av programmet peker seg ut som mer relevante for denne sektoren enn andre. Det gjelder først og fremst deltakelse i aktiviteter for fremragende forskning (pilar 1) og i de store samfunnsutfordringene (pilar 3). Det samme gjelder for de ulike teknologiene og ERA-aktiviteter, slik som ERA-nett, med egne europeiske fellesprogrammer bl.a. de nevnte programmene (over) innenfor humaniora (HERA) og samfunnsvitenskap (NORFACE). Utvikling av partnerskap med næringslivet vil også bli sentralt for å kunne lykkes i Horisont 2020, siden dette området kommer til å få en så stor del av den økonomiske rammen.

Det er viktig at UH-institusjonene legger opp strategier for å posisjonere seg til å delta i EU-forskningen, blant annet gjennom deltakelse i tverrfaglige og tverrsektorielle nettverk. For de fleste institusjonene har kontakt med næringslivet til nå vært begrenset. Utvikling av partnerskap med næringslivet vil bli viktig for å lykkes i Horisont 2020. Den norske instituttsektoren, som har lyktes best i EU-forskningen, er sterkere innrettet mot næringslivet enn UH-sektoren. En mer gjensidig utnyttelse av UH- og instituttsektorens kompetanse enn tilfellet er i dag, vil være nødvendig.

Sikre økt deltakelse i ERC og mobilitetsaktivitetene

Dette er en del av rammeprogrammet hvor det ligger godt til rette for en god deltakelse fra UH-institusjonene og der det er stort utviklingspotensial. I tillegg til store ressurser, er mange ERC-stipend et kvalitetsstempel for institusjonene. De gir både prestisje og synlighet internasjonalt. Tallene fra 7. rammeprogram viser at noen universiteter har begynt å satse på ERC. Deltakelsen er gradvis stigende, men varierer likevel sterkt mellom de ulike institusjonene. I Horisont 2020 er satsingen på ERC nær doblet fra gjennomsnittet i 7RP (økt fra 7,5 til nær 13 mrd. euro). Dette skaper en forventning om en betydelig økt deltakelse fra norsk side. Det skilles mellom Starting grants (StG) for yngre forskere, Consolidator grants (CoG) for konsolidering av uavhengige forskerteam og Advanced grants (AdG) for fremragende etablerte forskere. Her ligger et stort potensial og samtidig en utfordring for sektoren. Det har vært en god økning i søkere til StG og en økende uttelling fram til årets runde som ser ut til å gi en viss stagnasjon i uttelling.

Når det gjelder AdG har tildelingen vært jevn, men ganske lav over tid. Her bør det være potensial for flere søknader. Mulighetene for UH-institusjonene ligger først og fremst i få til en systematisk satsing på ERC-stipend, med vekt på å dyrke fram unge talenter og satse på karriereutvikling. Utnyttelse av MSCA (Marie Skłodowska-Curie Action) vil være et middel til å gi unge forskere internasjonal erfaring og utvikle dristighet i forskningen for å kunne konkurrere internasjonalt. I så måte er det viktig å se på hvordan Norge kan dra nytte av COFUND-ordningen innen MSCA som gir mulighet til å søke tilleggsfinansiering fra EU for nasjonale stipendprogrammer med mobilitetselementer.

Bedre samarbeid om infrastruktur

De europeiske infrastrukturene – jf. ESFRIs veikart – skal i hovedsak realiseres gjennom nasjonale forskningsbudsjetter i de landene som deltar i samarbeidet om den enkelte infrastruktur. I Norge er det etablert en nasjonal satsing på infrastruktur i Forskningsrådet hvor norske aktører som er deltakere i ESFRI-samarbeid kan søke støtte til oppbygging av den norske delen av slike infrastrukturer.

Satsingen på nasjonale forskningsinfrastrukturer er avgjørende for at norske forskningsmiljøer skal være attraktive partnere i internasjonalt samarbeid om forskning. Moderne infrastruktur for forskningen bidrar til rekruttering, høy kvalitet i forskningen og at Norge kan tiltrekke seg utenlandske forskere. Arbeidet med utvikling av europeisk infrastruktur gjennom ESFRI knyttes derfor til fremragende forskning og excellence-pilaren i H2020. Tilgang til moderne forskningsinfrastruktur er avgjørende for å kunne løse de store samfunnsutfordringene og ta ut Norges potensial i EUs forskningsprogrammer og øvrig internasjonalt forskningssamarbeid. En styrking av den nasjonale finansieringen av forskningsinfrastruktur vil sette norske institusjoner bedre i stand til å delta i H2020. De nasjonale midlene vil hovedsakelig gå til oppbygging av de norske nodene i ESFRI-prosjektene, samtidig som deltakelsen i ESFRI vil gi de norske miljøene gode nettverk som basis for søknader om samarbeidsprosjekter under H2020. Det internasjonale samarbeidet som dette innebærer kan både heve kvaliteten og være billigere enn å utvikle egne strukturer eller installasjoner. Det forventes at UH-sektoren utnytter mulighetene som tilbys her, ser deltakelse i europeisk infrastruktur som en del av institusjonenes strategiske og budsjettmessige prioriteringer og får tydeligere eierskap til infrastrukturspørsmål.

Satsing på samfunnsutfordringene – tverrgående tilnærming

De 7 samfunnsutfordringene i den tredje pilaren bør være av interesse for forskere ved universiteter, institutter og høyskoler, avhengig av institusjonens profil. Den gjennomgående vekten på innovasjon vil stille større krav til miljøene om tverrfaglighet i faglige problemstillinger og i sammensetningen av forskerteam. Det blir også viktig å samarbeide med forskere og i andre sektorer, og med nærings- og arbeidsliv. Fokuset på samfunnsutfordringer inviterer til integrering av samfunnsvitenskapelige og humanistiske problemstillinger ved utvikling av prosjekter. Samfunnsvitere og humanister utfordres til å se mulighetene som ligger på de ulike områdene.

Bedre utnyttelse av EIT

For 2014-2020 skal det opprettes 6 nye KICs knyttet til store samfunnsutfordringer. Tre av disse skal settes i gang fra 2014 på områdene helse og aktiv aldring, bærekraftige næringskjeder fra ressurser til forbrukere og råmaterialer. I 2018 igangsettes tre nye KICs, hvor de tematiske satsningene sannsynligvis blir smarte og sikre samfunn, urban mobilitet og verdiøkende produksjon. EIT er ikke noe stort virkemiddel, men det er strategisk viktig fordi det realiserer kunnskapstriangelet i praksis. Deltakelse i KICs kan derfor gi inspirasjon til nye arbeidsformer også på andre fagområder. Å spille en hovedrolle i et KIC-nettverk kan være krevende. Det er også verdt å merke seg at det er åpnet for å kunne knytte seg til de eksisterende tre KICS (IKT, energi og klima). Institusjonene kan søke Forskningsrådet om støtte for å bli partnere i store nettverk. Deltakelse gir høy faglig prestisje og anerkjennelse internasjonalt og legger grunnlag for et bredt samarbeid på tvers av land og sektorer over mange år. Her bør flere institusjoner vurdere å delta.

Samhandling med andre internasjonale nettverk

Utviklingen av det europeiske forskningsrådet omfatter også andre virkemidler enn de som ligger i Horisont 2020 og ERA. For høyskoler som ennå ikke har kommet inn i EU-forskningen, kan det være nyttig å starte den internasjonale nettverkbyggingen med å utnytte muligheter i andre typer samarbeidsprosjekter.

Høyskoler oppfordres spesielt til å vurdere nytten av:

- COST-nettverket (European Cooperation in Science and Technology). COST blir ofte

- anbefalt som en forpost til deltakelse i rammeprogrammet. Dette gjelder såkalt "bottom-up" prosjektsamarbeid innenfor definerte fagområder som bidrar til allianse- og nettverkbygging over landegrensar. COST er delvis støttet av rammeprogrammet.
- EØS-midlene. Disse gir mulighet for å utvikle bilateralt samarbeid med flere nye medlemsland til EU, og kan legge et grunnlag for bredere EU-samarbeid senere. Gode kontakter til nye medlemsland er gunstig med tanke på EUs mål om å få inn nye deltakere, jf "utvidet deltakelse".

Samspill mellom internasjonalt arbeid og nasjonale /institusjonelle prioriteringer

ERA fordrer sterkere samordning mellom nasjonal og europeisk forsknings- og innovasjonspolitik. Norge vil delta aktivt i ERA, og UH-institusjonene forventes å vurdere sin internasjonale virksomhet på bakgrunn av ERA-målene. Det er opp til den enkelte institusjon å legge til rette for at EU-deltakelse blir integrert i institusjonenes strategi og prioriteringer. Det tar tid å bygge opp gode miljøer, og det er viktig at institusjonene ser nasjonal finansiering og EU-finansiering i sammenheng, også når det gjelder utvekslingsprogrammer i EU-regi. Det er en utfordring at den nasjonale finansieringen er så god at norske miljøer har ressurser slik at de kan posisjonere seg og konkurrere på EU-arenaen uten å være så generøs at den blir et disinsentiv for norske institusjoner til å søke EU.

Statistikken viser at UH-sektoren har vært minimalt engasjert i de ulike teknologiinitiativene og fellesprogrammene med medfinansiering fra EU, som kommer i tillegg til rammeprogrammet. Noen av initiativene gjelder helseforskning, der UH-sektoren skulle ha interesse av deltakelse. Institusjonene bør vurdere å rette større oppmerksomhet mot mulighetene som ligger i de ulike ERA-tilknyttede aktivitetene.

3.4 Universiteter og høyskolars refleksjon om egne muligheter

KD arrangerte et dialogmøte med UH-sektoren om europeisk forskningssamarbeid den 7. oktober 2013, og sektoren og interesseorganisasjoner har hatt anledning til å komme med innspill underveis i strategiarbeidet. Både under dialogmøtet med UH-sektoren og i innspillene som er mottatt, viser institusjonene at de har forståelse for EU-forskningens økte betydning og regjeringens forventning om økt søknadsaktivitet fra UH-institusjonene. Generelt mener institusjonene at de har potensial, og de har også planer for å øke sitt engasjement betydelig.

Institusjonene framhever at forankring i toppledelsen er viktig, men understreker at det er like viktig at ledelse på lavere nivå engasjerer seg og arbeider for faglig styrking og utvikling av en kultur hvor det er både attraktivt og naturlig å søke forskningsmidler fra EU. Fagmiljøene må ta utgangspunkt i sin egenart når de definerer og differensierer hvilke EU-utlysninger de retter innsatsen mot. Likeledes fremholdes det som viktig å styrke det administrative støtteapparatet både lokalt og nasjonalt, og å bygge nettverk for deling av administrative ressurser og kompetanse på søknadsskriving. Særlig mindre institusjoner, ikke minst høyskolene, trenger støtte til dette utenfra. Institusjonene og interesseorganisasjonene ønsker en ambisiøs satsning mot Horisont 2020 velkommen, og ønsker å bidra aktivt og målrettet til å realisere en nasjonal ambisjon.

4 VEDLEGG

Tabell 3 Deltakelse og EU-støtte til norske universiteter

Deltaker kortnavn	ANTALL DELTAKELSER			EU-STØTTE			ANTALL KOORDINATORER	
	i søknader	i innstilte prosjekter	Suksessrate deltakelser i %	i søknader (mill.euro)	i innstilte prosjekter (mill.euro)	Finansiell suksessrate i %	i søknader	i innstilte prosjekter
UiO	746	144	19,3%	467,0	75,2	16%	304	49
NTNU	630	110	17,5%	323,5	54,8	17%	181	30
UiB	442	95	21,5%	274,4	46,5	17%	186	32
UMB	167	36	21,6%	47,4	7,5	16%	31	5
UiT	153	37	24,2%	98,2	12,5	13%	42	4
UIS	66	15	22,7%	24,3	4,7	19%	19	2
UiA	53	6	11,3%	18,5	1,8	10%	4	1
UiN	1			0,0				
Totalt universiteter:	2258	443	19,6%	1253,3	203,0	16,2%	767	123

Ekskl. 1.trinnssøknader ved totrinnsprosesser og ugyldige søknader.

Tabell 4 Fordelingen av norske deltakelser og koordinatører på programmer for universitetene, per mars 2013. Antall og suksessrate i prosent.

Program kortnavn	ANTALL DELTAKELSER			EU-STØTTE			ANTALL KOORDINATORER	
	i søkte prosjekter	i innstilte pro-sjekter	Suksess-rate i %	i søkte pro-sjekter (mill. euro)	i innstilte pro-sjekter (mill. euro)	Finans-iell suksess-rate i %	i søkte pro-sjekter	i innstilte pro-sjekter
HEALTH	171	51	30 %	94	22,8	24 %	23	8
BIO	121	24	20 %	48,8	7,5	15 %	10	
ICT	332	39	12 %	164,1	18,4	11 %	51	5
NMP	73	17	23 %	41,1	7,6	18 %	13	4
ENERGY	56	19	34 %	23,9	7,2	30 %	8	2
TRANSPORT	15	4	27 %	6,4	1,7	26 %	2	1
SECURITY	34	8	24 %	14,8	2,2	15 %	7	
ENVIRONMENT	133	37	28 %	52,8	14,2	27 %	13	2
SPACE	9	2	22 %	2,3	0,7	29 %	1	
SSH	135	16	12 %	53,1	3,4	6 %	39	2
Sum Cooperation:	1079	217	20 %	501,2	85,7	17 %	167	24
RI	61	29	48 %	20,6	5,8	28 %	6	3
SME	31	6	19 %	0,6	0	8 %	5	1
REGIONS	5	1	20 %	1,7	0,4	25 %	1	
SIS	66	23	35 %	13,9	4,9	35 %	14	5
INCO	3			0,2				
Sum Capacities:	166	59	36 %	37,1	11,2	30 %	26	9
ERC/Ideas:	321	36	11 %	628,3	68,9	11 %	296	36
MCA/People:	475	83	17 %	24,1	21,7	90 %	245	45
FISSION/ Euratom:	6	6	100 %	0	0	0 %		
Sum alle progr:	2047	401	20 %	1190,6	187,6	16 %	734	114

Ekskl. 1.trinnssøknader ved totrinnsprosesser og ugyldige søknader

Kilde: E-Corda (EU-kommisjonen)

Tabell 5 7RP: Resultater fordelt på høyskolene

Deltaker navn	Deltaker kortnavn	DELTAKELSER			SØKT STØTTE			KOORDINATORER			
		Ant NO Jeltakelser i SØKNADER	Ant NO deltakelser i INNSTILTE PROSJEKTER	Suksess-rate deltakelser i %	Søkt NO støtte i SØKNADER (i mill. euro)	Søkt NO støtte i INNSTILTE PROSJEKTER (i mill. euro)	Finansiell suksessrate i %	Ant NO koordinatører i SØKNADER	Ant NO koordinatører i INNSTILTE PROSJEKTER	NO koord.andel deltakelser i SØKNADER	NO koord.andel deltakelser i INNSTILTE PROSJEKTER
Høgskolen i Gjøvik	HiG	59	7	12%	23,4	3,9	16%	11	1	19%	14%
Høgskolen i Oslo og Akershus	HiOA	45	5	11%	16,6	2,6	16%	11	2	24%	40%
Norges veterinærhøgskole	NVH	30	5	17%	17,6	1,7	10%	7		23%	
Høgskolen i Vestfold	HiVe	21	4	19%	9,3	0,7	8%	4		19%	
Høgskolen i Hedmark	HiHM	17	1	6%	2,6	0,0	1%	1		6%	
Stiftelsen handelshøgskolen BI	BI	15			5,9			3		20%	
Høgskolen i Narvik	HiN	12			4,5			4		33%	
Høgskolen i Bodø	HiBO	11	2	18%	1,6	0,3	21%	5		45%	
Høgskolen i Buskerud	HiBu	11	1	9%	7,6	0,0	0%	2		18%	
Norges Handelshøgskole	NHH	10	3	30%	5,9	0,6	10%	3	1	30%	33%
Høgskolen i Sør-Trøndelag	HIST	7	4	57%	0,8	0,5	69%	1		14%	
Høgskolen i Lillehammer	HiL	5	1	20%	3,4	0,1	3%	1		20%	
Høgskolen i Nord-Trøndelag	HiNT	5			1,0						
Høgskolen i Stord/Haugesund	HiSH	5			1,9			2		40%	
Høgskolen i Molde	HiMolde	4	2	50%	1,9	0,1	5%	2		50%	
Høgskolen i Østfold	HiOF	4			1,5			2		50%	
Norges idrettshøgskole	NIH	4	2	50%	1,3	1,1	84%				
Diakonhjemmet høgskole	Diakonhjemmet	3	2	67%	0,5	0,3	52%				
Høgskolen i Volda	HVO	3			0,3						
Høgskolen i Ålesund	HiÅ	3	1	33%	0,4	0,3	77%				
Høgskolen i Finnmark	HiFM	2			0,5			1		50%	
Høgskolen i Harstad	HiH	2			0,4			1		50%	
Høgskolen i Nesna	HiNe	2	1	50%	0,0	0,0	100%				
Høgskolen i Sogn og Fjordane	HiSF	2			0,1						
Høgskolen i Telemark	HiT	2			0,5						
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	AHO	1			0,5						
Høgskolen i Bergen	HiB	1			0,0						
Norges Musikkhøgskole	NMH	1			0,8						
Politihøgskolen	Politihøgskolen	1			0,3						
TOTALT HØGSKOLENE		288	41	14%	111,3	12,3	11%	61	4	21%	10%

Ekskl. 1.trinnssøknader ved totrinnsprosesser og ugyldige søknader.
Kilde: E-Corda (Kommisjonen)

Tabell 6 Fordelingen av norske deltakelser og koordinatører på programmer for vitenskapelige høyskoler og høyskoler, per mars 2013. Antall og suksessrate i prosent.

Program kortnavn	ANTALL DELTAKELSER			EU-STØTTE			ANTALL KOORDINATØRER	
	i søkte pro-sjekter	i innstilte pro-sjekter	Suksess-rate i %	i søkte pro-sjekter (mill. euro)	i innstilte pro-sjekter (mill. euro)	Finans-iell suksess-rate i %	i søkte pro-sjekter	i innstilte pro-sjekter
HEALTH	5	2	40 %	1,4	0,6	47 %		
BIO	26	5	19 %	7,4	1,3	18 %	2	
ICT	51	3	6 %	24,7	0,8	3 %	7	
NMP	9	1	11 %	5,6	0,4	7 %	3	
ENERGY	3			1,3			1	
TRANSPORT	12	1	8 %	3,4	0,1	3 %	2	
SECURITY	26	3	12 %	13	1,7	13 %	1	
ENVIRONMENT	12	2	17 %	3,9	0,3	8 %	2	
SPACE	1			0,5				
SSH	31	3	10 %	10,7	0,4	3 %	5	
Sum Cooperation:	176	20	11 %	71,8	5,6	8 %	23	
SME	10	2	20 %	0,1	0	9 %	1	
REGIONS	2	1	50 %	0,4	0,3	70 %		
SiS	15	7	47 %	5,1	3,4	67 %	3	2
Sum Capacities:	27	10	37 %	5,7	3,7	66 %	4	2
ERC/Ideas:	9			16,9			6	
MCA/People:	31	5	16 %	1,3	1,3	100 %	18	2
Sum alle progr:	243	35	14 %	95,8	10,7	11 %	51	4

Eksl. 1.trinnssøknader ved tottrinnsprosesser og ugyldige søknader

Tabell 7 Nordiske universiteters uttelling i ERC 2007-2012. Antall stipend

Land	Universitet	SG07	AG08	SG09	AG09	SG10	AG10	SG11	AG11	SG12	Totalt
FIN	Helsingfors Universitet	2	5	2		3	3	6		4	25
SVE	Karolinska institutt	2	4	2	2	4	2	3	1	5	25
DK	Københavns Universitet	1	2	3	2	2		3	3	5	21
DK	Aarhus universitet	2	2	1	1	1	2	3	4	4	20
SVE	Lunds universitet	1	3	1	1	3	2	3	2	3	19
SVE	Uppsala universitet	1	1	1	3	1	1	2	4	5	19
NOR	Universitetet i Oslo		1			2	4	4	2	4	17
SVE	Kongelige tekniske høyskole	2	5		1	1	1	3		2	15
FIN	Aalto-universitetet	1	1	4				2	1	3	12
SVE	Göteborgs Universitet	1			1	3	3	1		3	12
SVE	Stockholms universitet	2	2		2	3	1	1			11
SVE	Chalmers tekniske høyskole	1	2	1	2				2	2	10
DK	Danmarks Tekniske universitet			1		2		2	2	2	9
NOR	Universitetet i Bergen				3	1	1		1	1	7
SVE	Linköpings universitet		1			3	1			2	7
NOR	NTNU	1	1				2			1	5
FIN	Tampere tekniske universitet	1	1			1		1			4
FIN	Universitetet i Jyväskylä	2								1	3
NOR	Universitetet i Tromsø		1					1	1		3
SVE	Umeå universitet	1				2					3
	Sum	21	32	16	18	32	23	35	23	47	247

Kilde: EU-kommisjonen/ERC Statistics

Tabell 8

Scenario (b) med returandel/UH på 1,66. Uttelling for å opprettholde uttellingen fra FP7.

UH	H2020		7RP		% økning fra 7RP
	Mill euro	Mill NOK (7,5 kurs)	Mill euro	Mill NOK	
Scenario B - 1,66 returandel					
Excellent science					
ERC	131	984	61	454	117 %
FET	7	56	n.a.		
MCA	43	321	24	182	76 %
RI	10	76	6	47	63 %
Industriell lederskap					
LEIT	47	354	33	247	43 %
Access to finance	0	0	0	0	
SMEs	0	0	0	0	
Samfunnsutfordringer					
Health	41	306	27	206	49 %
Food	23	170	11	80	113 %
Energy	22	162	8	56	188 %
Transport	4	29	2	14	114 %
KLIMA	32	238	22	163	46 %
Inkluderende samfunn	10	76	5	35	119 %
Sikkerhet	6	46	4	32	45 %
SiS	10	74	9	65	14 %
Widening participation	0	0		0	
EIT	9	65	0	0	
JRC	0	0		0	
Total EU-støtte nødvendig for å oppnå scenario B	394	2956	208	1562	89 %
Returandel UH - H2020	0,57 %				

Kilde: KD

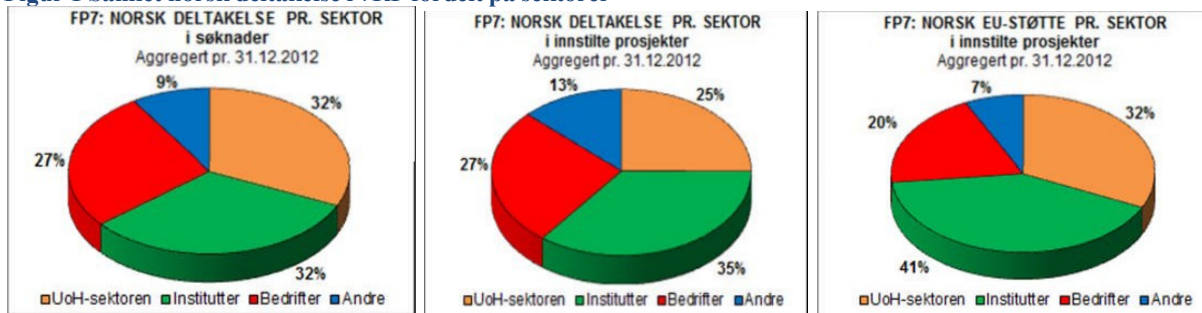
Tabell 9

Scenario (c) med returandel/UH på 1,9. Uttelling for å øke uttellingen fra FP7 med ca 13 %.

UH	H2020		7RP		% økning fra 7RP
	Mill euro	Mill NOK (7,5 kurs)	Mill euro	Mill NOK	
Scenario B1 - 1,9 returandel					
Excellent science					
ERC	150	1126	65	488	131 %
FET	9	64	n.a.		
MCA	49	368	24	182	102 %
RI	12	87	6	47	87 %
Industriell lederskap					
LEIT	54	405	33	247	64 %
Access to finance	0	0	0	0	
SMEs	0	0	0	0	
Samfunnsutfordringer					
Health	47	351	27	206	71 %
Food	26	194	11	80	144 %
Energy	25	185	8	56	230 %
Transport	4	33	2	14	145 %
KLIMA	36	272	22	163	67 %
Inkluderende samfunn	12	87	5	35	151 %
Sikkerhet	7	52	4	32	66 %
SiS	11	85	9	65	31 %
Widening participation	0	0		0	
EIT	10	75	0	0	
JRC	0	0		0	
Totalt - estimert på tema	451	3384	208	1562	117 %
Returandel UH - H2020	0,65 %				

Kilde:KD

Figur 1 Samlet norsk deltakelse i 7RP fordelt på sektorer

Kilde: E-Corda (Kommissjonen).

Figur 2 HEALTH

